

RSS Dalarna (Avdelningen för Hälsa och välfärd)
Ledningsstöd och strategi
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Länsnätverket för förvaltningschefer
(Länschefsnätverket, LCHNV)

Datum: 2024-02-15

Dnr: HSN 2024/1732

Beslutsunderlag insatser med länsgemensamma medel enligt ÖK Insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2024

1. Bakgrund

Staten och SKR har sedan 2012 gemensamt bedrivit ett långsiktigt arbete för att stärka och utveckla insatserna inom området psykisk hälsa och suicidprevention. Inom ramen för arbetet har staten årligen träffat överenskommelser med SKR och bidragit med utvecklingsmedel till kommuner och regioner samt till SKR.

2024 års överenskommelse innehåller inga större förändringar avseende målsättning och inriktning jämfört med 2023 och tidigare år. Målsättningen för 2024 är att öka tillgängligheten till vård och stöd av god kvalitet och att främja psykisk hälsa och förebygga och motverka psykisk ohälsa och suicid för personer i alla åldrar. De insatser som vidtas med stöd av överenskommelsen ska bidra till ökad jämlikhet i hälsa, jämställdhet mellan kvinnor och män och att stärka barnrättsperspektivet i enlighet med bl.a. barnkonventionen.

2024 års ÖK innefattar en förstärkt satsning avseende barns och ungas psykiska hälsa och en utökning av medel till länsgemensamma insatser. De riktade medel som utgått till ungdomsmottagningar och för fortsatt utvecklingsarbete utifrån handlingsplaner har tagits bort. Överenskommelsen för 2024 omfattar totalt 1 560 000 000 kronor varav 1 527 000 000 kr fördelas till kommuner, regioner och länen.

2. Gemensamma insatser med länsgemensamma medel enligt ÖK Insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2024

Enligt överenskommelsen 2024 tilldelas Dalarnas kommuner och Region Dalarna länsgemensamma medel om 21 724 099 kr. Medlen riktas till insatser inom fyra olika utvecklingsområden:

Ett utvecklat arbete för att främja psykisk hälsa, förebygga psykisk ohälsa och suicid bland barn och unga samt insatser för att stärka första linjens vård och barn- och ungdomspsykiatri.	En mer sammanhållen, behovsanpassad och personcentrerad vård och omsorg för personer med samsjuklighet eller omfattande behov	En systematisk patient-, brukar- och anhörigmedverkan i vården och omsorgen	Ett stärkt och utvecklat suicidpreventivt arbete
6 330 883 kr	8 947 874 kr	1 000 000 kr	5 445 343 kr

Styrgruppen för Länschefsnätverket har 240209 berett ärendet och lagt fram förslag hur de länsgemensamma medlen för 2024 kan fördelas och disponeras. Flertalet insatser och aktiviteter har initierats tidigare år och behöver fortsatt ekonomiskt stöd för att kunna drivas och utvecklas vidare under 2024.

Under 2024 stimuleras lokal samverkan inom utvecklingsområdena samsjuklighet och suicidprevention. Kommun/er och regionen kan gemensamt äska medel för att stimulera insatser och andra aktiviteter som sker i samverkan på lokal nivå.

2.1 Insatser under 2024

Ett utvecklat arbete för att främja psykisk hälsa, förebygga psykisk ohälsa och suicid bland barn och unga samt insatser för att stärka första linjens vård och barn- och ungdomspsykiatri 6 330 883 kr

Insats	Totalbelopp i kr	Syfte och mål	Ansvar/ mottagare
Lokal samverkan mellan kommun och region för att främja psykisk hälsa, förebygga psykisk ohälsa och suicid avseende barn och unga	2 330 883 kr	Kommun/er och region ansöker om medel för gemensamma projekt, insatser, aktiviteter. Styrgruppen för LCHNV bedömer och beslutar om ansökningar.	RSS (fördelar medlen till kommun/RD)
Fortsatt stöd till UM och UH	4 000 000 kr	Ge LPO BoU att ta fram förslag på budget och insatser (likt föregående år).UM och utvecklingen mot Sammanhållen ungdomshälsa 13-24 år i Dalarna, samt arbete och utveckling av appen "Ung i Dalarna". Verksamheter ägs och drivs av både region och kommun, och personal från båda dessa aktörer ska även arbeta i dem.	PV

En mer sammanhållen, behovsanpassad och personcentrerad vård och omsorg för personer med samsjuklighet eller omfattande behov 8 947 874 kr

Insats	Totalbelopp i kr	Syfte och mål	Ansvar/ mottagare
Projekt regionalt HVB unga	2 500 000 kr	Uppstart av verksamheten (personal, lokaler, övriga resurser).	Länets kommuner och PSY (medel till ansvarig kommun)
MiniMaria	1 000 000 kr	Uppstart projektorganisation (våren/hösten) (lönekostnader personal (viss %) i projektgrupp)	Länets kommuner och PSY (medel till ansvarig kommun)
Insatser för förstärkt SIP	397 874 kr	Regional SIP-satsning- forts. av RSS samsjuklighetsuppdrag och beslutade åtgärder av LCHNV Uppbyggnad metodplattform likt VGR, Kommunikationsstöd Samverkan med HDA sprida forskningsresultat för implementering av "delat beslutsfattande" med SIP (Amanda Jones). Implementering och uppföljning av SIP-riktlinjen Uppdrag utformas och arbetsleds av RSS, kostnader för finansiering 30 % av utvecklingsledartjänst+ kostnader för metodplattform, kommunikation.	RSS
Stöd till arbete med kunskapsbaserad vård och omsorg i samverkan inom RD och i kommunerna	2 400 000 kr	<ul style="list-style-type: none"> Stöd till det regionala kunskapsstyrningsarbetet region och kommuner 50 % samordnartjänst 400 tkr Utvecklingsledare samsjuklighet 800 tkr Utvecklingsstrateg 1,2 mkr Anställda för att strategiskt arbeta med och stötta regionens och kommunernas verksamheter samt stödja samverkan specialistvård, primärvård och socialtjänst avseende målgruppen samsjukliga. Uppdrag utformas inom Psykiatriens utvecklingsenhet. Arbetsledning sker av Verksamhetschef i Psykiatriens utvecklingsenhet. Rapportering till LCHNV	RSS PSY PSY

Insats	Totalbelopp i kr	Syfte och mål	Ansvar/ mottagare
Stödja utvecklingsarbete regionalt LSS nätverk	500 000 kr	Insatser för att stärka LSS. Ge nätverk "en budget" att förvalta och förankra i LCHNV.	Aktuell kommun/r (via RSS)
Bostad först	400 000 kr	Fortsatt samverkansprojekt i Borlänge- RD/PSY	PSY
Stödja utvecklingsarbete IFO-chefsnätverk	500 000 kr	Insatser för att stärka IFOs målgrupp och medarbetare Ge nätverk "en budget" att förvalta och förankra i LCHNV.	Aktuell kommuner (via RSS)
Kompetenshöjande insatser om samsjuklighet	250 000 kr	Kompetenshöjande insatser om samsjuklighet Uppladdning av film med Agneta Björk- https://www.regiondalarna.se/plus/vard/halsa-och-valfard/utbildningsinsatser-for-okad-kunskap-om-samsjuklighet/vad-ar-samsjuklighet-med-agneta-bjork	RSS
Samverkan avseende patienter i behov av smärtvård (med samsjuklighet)	1 000 000		MED

En systematisk patient-, brukar- och anhörigmedverkan i vården och omsorgen 1 000 000 kr

Insats	Totalbelopp i kr	Syfte och mål	Ansvar/ mottagare
Brukarinflytandesamordnare, BISAM	850 000	Funktionen brukarinflytandesamordnare (BISAM) som tidigare har testats i projektform är från 2022 implementerad i ordinarie verksamhet under division psykiatri och habilitering (Utvecklingsenheten). Med en BISAM anställd säkerställs en naturlig kommunikationsväg mellan patienter/brukare/närstående och hälso- och sjukvård samt kommunernas verksamheter inom vård och stöd. BISAMs uppdrag utformas inom Psykiatriens utvecklingsenhet. Arbetsledning sker av Verksamhetschef i Psykiatriens utvecklingsenhet. BISAM är placerad på RSS. Rapporterar till LCHNV.	PSY
Egenerfaren utvecklingsledare i division psykiatri och habilitering	150 000	Ledningsgruppen för Division psykiatri och habilitering har en egenerfaren utvecklingsledare (brukarrepresentant) anställd och för att säkerställa ett brukarperspektiv på ledningsnivå. Utvecklingsledaren ingår i Psykiatriens ledningsgruppen och LPO psykisk hälsa. Utvecklingsledaren finns ute i RDs avdelningar och i verksamheterna inom öppen- och slutenvården för att samtala med patienter och personal. Utvecklingsledaren blir en naturlig länk mellan patienter, personal och ledning. Utvecklingsledarens uppdrag utformas inom Psykiatriens utvecklingsenhet. Arbetsledning sker av Verksamhetschef i Psykiatriens utvecklingsenhet.	PSY

Ett stärkt och utvecklat suicidpreventivt arbete 5 445 343 kr

Insats	Totalbelopp i kr	Syfte och mål	Ansvar
Suicidpreventionssamordnare	850 000	Suicidpreventionssamordnare anställd för att strategiskt arbeta med och stötta regionen och länets kommuner med det suicidpreventiva arbetet. Arbetsledning sker av Verksamhetschef i Psykiatriens utvecklingsenhet. Rapportering till LCHNV	PSY
Kompetenshögjande insats, MHFA, Mental Health First Aid (Karolinska institutet) Instrukörsnätverk	487 000	Utbildning av instruktörer i MHFA för unga, vuxna och äldre 16 deltagare. Syfte att öka kunskapen om och främja psykisk hälsa. Målet är att utbildarna sedan utbildar kontinuerligt vidare i sina organisationer. Inkluderar utbildningskostnader, etc. 425 000 Stödja regionalt nätverk MHFA instruktörer. 62 000	PSY
Sprida erfarenheter från Vansbroprojektet- stöd till kommuner suicidprevention	100 000	Suicidsamordnarens stöd till kommuner som vill utveckla det lokala suicidpreventiva arbetet.	PSY
Brukarinflytande aktiviteter	25 000	Temakvällar, inflytandedag i kommun, lokalhyra, förtäring m.m. Arbete med handbok i brukarinflytande och webbutbildning	PSY
Vecka 41 psykisk hälsa	223 000	En insats för att lyfta fram vad som görs kring området psykisk hälsa i Dalarna genom en uppmärksamhetsvecka där invånare inbjuds till kostnadsfria aktiviteter såsom föreläsningar, workshops, öppet hus och föreläsningar. Vissa programpunkter riktar sig även till yrkesverksamma och denna insats genomfördes för fjärde året i rad.	PSY
Suicidpreventiva dagen	136 000	Manifestationer för att synliggöra det suicidpreventiva arbetet och föreläsning om suicidprevention till allmänhet i syfte att höja kunskapen. Målet med föreläsningen var att nå ut med kunskap och information som bidrar till att minska stigma rörande psykisk ohälsa och suicid.	PSY
Suicidpreventiva aktiviteter och psykisk ohälsa	600 000	Strategi, Föreläsningar med externa föreläsare Återhämtning m.m., Deltagande i konferenser/nätverk, Deltagande i övriga utbildningar Erbjuder utbildning HBTQI Erbjuder utbildningen "Att samtala om suicidtankar" Utskick till män i Dalarna Broschyrer (blåjus, lokal stöd) Utbildningsfilmer	PSY
Lokal samverkan mellan kommun och region för att främja psykisk hälsa, förebygga psykisk ohälsa och suicid	3 024 343	Kommun/er och region ansöker om medel för gemensamma projekt, insatser, aktiviteter. Stygruppen för LCHNV bedömer och beslutar om ansökningar.	RSS (fördelar till kommun/(RD))